

**Tɔnɔ kɔlɔ Pooli na pɔpɔni o pa
 FILIPI TIINĒ tun
 Tɔnɔ kɔlɔ Pooli na pɔpɔni o
 pa Filipi tiinɔ tun na bri
 dɔbam kɔlɔ tun mu tuntu**

Pooli dɛɛn pɔpɔni tɔnɔ kɔm kɔntɔ o pa Wɛ nɔɔna balɔ na wɔ Filipi ni tun mu. Bantu mu yi balɔ na dɛ yigɛ ba ki ba wɔ-dɔdɔba dɔ Zezi Ɛrɔpi ni tun. Filipi yi Masɔdɔbanɔ lɔgɔ kɔm tɔv dɔdɔba mu, yi Rom tiinɔ dɛɛn mu te-ba.

Maɲa kalɔ Pooli na wɔ pɔna digɛ ni tun, mu o pɔpɔni tɔnɔ kɔm kɔntɔ. O wɔ dɛɛn ma cɔgi dɔ nɔɔna badaara na jaani vwan zaasɔm ba zɔ Filipi Wɛ nɔɔna bam wɔni tun. Nan dɔ kɔntɔ maama dɔ, Pooli tɔnɔ kɔm ta bri o na jigi wɔpolo dɔ baari tite, o na ŋwi dɔ Zezi Krisi tun ŋwaanɔ.

Maɲa kalɔ Pooli na wɔra o pɔpɔni tɔnɔ kɔm tun, o dɛɛn guli o ki Filipi Wɛ nɔɔna bam le, ba na zɛn-o dɔ pɛera yalɔ maama o cam dɔm maɲa ni tun. O ma daari o ŋɔɔni dɔ ba si ba na pu-dɔa dɔ baari, ni wɔm dɔ na nɛ cam yi o zigi kɛɲkɛɲ te tun. O ma ta dɔ ba si ba taa jigi tu-n-titi wɔbɔɲa, ni Zezi dɛɛn na tu o titi te tun, si ba yi taa beeri ba titi yuranɔ zɛnɔ (pɔɔrɔm 1-2).

Pooli ma ta o bri-ba ni, ba na nɛ cɔga Wɛ tee ni tun, kɔ yi pɛeri mu Baɲa-Wɛ na pɛ-ba zaani, ba na ki ba wɔ-dɔdɔba dɔ Zezi tun ŋwaanɔ, si kɔ dai ni ba na sɛ Zwifɔ cullu tɔm tun ŋwaanɔ. O ma kaani-ba si ba yi sɛ vwan karanyɔna tiinɔ bam, yi o loori-ba si ba taa lwɛni wɔm na ki te tun, si

ba taa kwaanɩ ba ŋwɩ nɩ Zezi tɩtɩ dɛɛn na ŋwɩ te tɩn (pɔɔrɩm 3).

O ma pɔpɔnɩ o brɩ-ba Wɛ na pɛ balɔ maama na ŋwɩ dɩ Zezi tɩn jɩgɩ wɔpɔlo dɩ wɔ-zuru te (pɔɔrɩm 4).

Tɔnɔ kɔm kɔntɔ brɩ nɩ Pooli soe Filipi tiinɔ bam zanzan.

¹ Amɔ Pooli mɔ pɔpɔnɩ tɔnɔ kɔntɔ yɩ Timoti wɔ a tee nɩ. Dɩbam yɩ Zezi Krisi tɩntɔŋna mɔ. Dɩ pɔpɔnɩ sɩ dɩ pa abam balɔ maama na wɔ Filipi nɩ yɩ á tɔgɩ Zezi Krisi ŋwaanɩ á jɩ Wɛ nɔɔna tɩn, dɩ á kɔgɔ kɔm yigɔ tiinɔ bam dɩ ba zɛnzɛnnɔ bam dɩ.

² Dɩ Ko Wɛ dɩ dɩ Yuutu Zezi Krisi wɔ pa abam yazurɔ dɩ yu-yoŋo.

Pooli na loori Wɛ te tɩn

³ Maŋa maama amɔ na guli abam gulɔ, a yɛni a kɩ a Tu Wɛ le mɔ abam ŋwaanɩ. ⁴ Maŋa maama a na loori Wɛ a pa abam maama, a jɩgɩ wɔpɔlo mɔ, ⁵ dɩ abam na tɔgɩ á wɛli-nɩ dɩ Wɛ kwɛr-ywɛŋɔ kam tɩtɔŋa yam kɔ zɩgɩ pulim nɩ kɔ ba kɔ yɩ zɩm tɩn. ⁶ Amɔ ye lanyɩranɩ nɩ, Wɛ dɩɔ na maŋɩ Dɩ puli tɩtɔŋ-ŋɔna yam kɔntɔ abam bɩcara nɩ tɩn, dɩntɔ daa ta wɔ pa ya vu ya guri de dɩm Zezi Krisi na wɔ joori o ba tɩn. ⁷ Amɔ tiini a soe abam dɩ a bɩcarɩ maama. Kɔntɔ ŋwaanɩ mɔ pai kɔ maŋɩ sɩ amɔ taa jɩgɩ á wɔbɔŋa a wɔnɩ kɔntɔ doŋ. Bɛŋwaanɩ abam maama tɔgɩ á na yu-yoŋo kɔm nɩ amɔ dɩ na nɛ te tɩn, lele kɔntɔ ba na kɩ-nɩ pɩna digɔ nɩ tɩn, dɩ maŋa kalɔ a ya na kaagi a beeri je maama a ŋɔɔnɩ cɩga a pa Wɛ kwɛr-ywɛŋɔ kam jɩgɩ kuri tɩn. ⁸ Abam fra jɩgɩ amɔ, nɩ

Zezi Krisi títí na soe abam te tɪn mu. Wɛ títí ye nɪ a na tagɪ kulɔ tɪn yɪ cɪga mu.

⁹ A na loori Wɛ a pa abam kulɔ ɲwaanɪ tɪn yɪ sɪ abam sono kum mu fɔgɪ kɔ puli zanzan, kɔ wɛli dɪ yɛno sɪ kɔ pa á taá wai á lwarɪ kulɔ maama na yɪ cɪga tɪn. ¹⁰ Kuntɔ mu á wú wanɪ á kuri kulɔ na lamma tɪn á kɪ, sɪ Zezi Krisi dɛ dɪm na yɛə, sɪ digiru yɪ taa wɔ á bɪcara nɪ, sɪ noon-noonɔ yɪ zanɪ o na á wo-loŋo o ta. ¹¹ Kulɔ na wɛli da tɪn, á pa á kəm maama taa tɔgɪ cɪga lanyɪranɪ nɪ Zezi Krisi na zɛni abam te tɪn. Kuntɔ wú pa Wɛ na zulə dɪ tiə.

Zezi mu yɪ ɲwia cɪga cɪga

¹² A ko-biə-ba, a lagɪ sɪ á lwarɪ nɪ yaara yalɔ na yɪ amɔ tɪn nan pɛ Wɛ kwər-ywəŋə kam jagɪ ka yɪ yigə mu. ¹³ Kɔ na kɪ amɔ te tɪn pɛ pamajna balɔ na nii pɛ wum soŋo kum tɪn dɪ balɔ maama na wɔra tɪn lwarɪ nɪ, kɔ yɪ amɔ na tɔgɪ Zezi Krisi tɪn ɲwaanɪ mu ba kɪ-nɪ pɪna digə nɪ. ¹⁴ Kulɔ na wɛli da tɪn, amɔ na wɔ pɪna digə nɪ tɪn pɛ dí ko-biə bam zanzan tiini ba kɪ ba wɔ-dɪdɔba dɪ dí Yuutu wum, kɔ pa ba jigɪ baarɪ zanzan ba maa brɪ Wɛ taanɪ dɪm yɪ ba ba kwarɪ fɔɔnɪ.

¹⁵ Kɔ yɪ cɪga mu sɪ noona badaara tɔɔli Zezi Krisi kwərə kam dɪ wɔ-gɔɔ dɪ kantɔgɔ mu amɔ ɲwaanɪ. Kɔ daari badaara nan tɔɔli-ka dɪ ba wɔbɔŋ-laarɔ mu. ¹⁶ Bantɔ tɔɔli dɪ sono mu, bɛɲwaanɪ ba ye nɪ Wɛ mu pɛ-nɪ ni sɪ a ɲɔɔnɪ cɪga a pa Dɪ kwər-ywəŋə kam ja kuri. ¹⁷ Badonnə bam nan tɔɔli Zezi kwərə kam sɪ kɔ pa ba títí mu kamunni, sɪ ba ba jigɪ wɔ-pono. Ba nan bɔŋɪ sɪ ba pa amɔ yaara yam mu tiini ya puli, a na wɔ

puuna digə ni tin nwaani. ¹⁸ Ku nan ba coga. A ta jigɔ wɔpolo di ba maama na jigɔ Zezi Krisi kwərə kam ba tɔɔli ba bri nɔɔna te tin. Ba na tɔɔli-ka di wɔbɔŋ-laaru naa wɔbɔŋ-balwaarɔ di, ku yi Zezi kwərə kam mu ba tɔɔla.

Amu nan ta tiini a jigɔ wɔpolo, ¹⁹ bɛnwaani amu ye ni Wɛ wɔ jɔŋi-ni Di yagi, abam na loori-Di á pa-ni yi Zezi Krisi Joro kum di zəni-ni tin nwaani. ²⁰ Amu nan tiini a jigɔ tina ni a bá ku wɔŋo kulɔ na wɔ pa a na a caviira tin. Ku na yi lele kuntu di maŋa maama, aá ta jigɔ pu-dia, si a na nwi naa a na tɔga, si Zezi Krisi na zula a nwi kam maama wɔni. ²¹ Ku na yi amu, a nwi Zezi Krisi nwaani mu. A nan na tɔgi di, kuú ta jigɔ nyɔɔri ku pa-ni. ²² Amu nan ta na nwi lugu baŋa ni, a titɔŋi dim wɔ wani di wəli nɔɔna lanyirani. Kuntu tin, a yəri a na wɔ twəri kulɔ si a daari kulɔ. ²³ Wənu tuntu tile mu jigɔ-ni ti pa a yəri a na wɔ li kulɔ tin. Kulɔ na jigɔ fra ku pa-ni tin mu yi si a yagi lugu baŋa, si a daari a vu Zezi Krisi te a taa wɔra. Kuntu wɔ tiini ku taa lana. ²⁴ Ku daari, a ta na wɔ lugu baŋa ni, kuú ta jigɔ zənə zanzan ku pa abam. ²⁵ A ye ni kuntu yi ciga mu, yi ku pɛ a lwarɔ ni ku maŋi si a ta wɔ lugu baŋa ni. Amu wɔ ta wɔ abam maama tee ni, si ku pa á fɔgi á tɔgi Wɛ ciga kam, si á taá jigɔ wɔpolo ka nwaani. ²⁶ Kuntu tin, amu na joori a ba a wɔ abam tee ni, kuú pa á tiini á taá zuli Zezi Krisi di wɔpolo amu yagim dim nwaani.

²⁷ Wɔŋo kulɔ yirani na jigɔ kuri tin mu yi si á pa á titɔŋa maama taa tɔgi di Zezi Krisi kwərywəŋə kam na bri te tin. Kuntu, amu na nɛ cwəŋə si a ba abam te, naa a na wɔ nɛ, a ta wɔ

lwarı nı abam zıgı kəŋkəŋ dı wɔbɔŋ-dıdɔ, yı á wəli daanı á kwaana á tɔŋa, sı kɔ pa nɔɔna kɔ ba wɔ-dıdɔa dı Wɛ kwər-ywəŋə kam. ²⁸ Á yı sɛ sı á dɔna bam pa fɔɔnı zɔ abam dı fɔnfɔn dı. Á na jıgı baarı, kúv brı nı bantɔ wó ba ba cɔgı yı abam na vrım. Wɛ tıtı mɔ wó pa kɔ kɔ kɔntɔ. ²⁹ Wɛ na pɛ abam yu-yoŋo kɔlɔ tɔn, kɔ dı sı á sɛ Zezi Krisi dı á wɔ-dıdɔa yıranı má, kɔ yı sı á kwəri á na yaara dı mɔ o ŋwaanı. ³⁰ Abam dɛɛn nɛ amɔ na yəni a yaarı te a tɔŋı Wɛ ŋwaanı, yı á ta kwəri á ni nı kɔ yı kɔntɔ mɔ dı zım maama. Abam dı laan nan wəli dı amɔ á wɔ yantɔ yaara yam wɔnı mɔ.

2

Zezi Krisi na tu o tıtı te tın

¹ Abam na ŋwı dı Zezi Krisi tın mɔ paı á jıgı baarı. O sono kım maa paı á jıgı wɔ-zuru. Wɛ Joro kım mɔ wɔ abam wɔnı, nı kɔ na wɔ Zezi nɔɔna bam maama wɔnı te tın. Á maa jıgı da-ŋwaŋa dı sono. ² Kɔ na sɔnı kɔ yı kɔntɔ tın, a loori abam sı á taá jıgı wɔbɔŋ-dıdɔ mɔ daanı dı sono dıdɔa, sı á daarı á taá jıgı ni-dıdɔa dı wɔ-dıdɔa. Abam na kɔ kɔntɔ, kúv pa a taa tiini a jıgı wɔpɔlo. ³ Á yı zanı á kɔ kɔlɔkɔlɔ dı kamunni sı kɔ pa á tıtı na zulə. Nan tu-na á tıtı á pa daanı, sı á taá nii nı nɔɔnɔ maama dwe abam. ⁴ Nɔɔnɔ maama maŋı sı o bɔŋı o na wó zəni o doŋ te tın mɔ, kɔ dı sı o taa beeri o tıtı zəŋə yıranı. ⁵ Á wɔbɔŋa yam maŋı sı ya taa yı nıŋɛnı Zezi Krisi wɔbɔŋa yam mɔ.

⁶ Wɔntɔ nan maŋı o jıgı Wɛ nyınyɔgɔ mɔ.

O didaanɩ Baŋa-We yi bidwi mu,
yi o wɔ buɣɩ nɩ kuntu yi wonjo kulɔ o na maɣɩ
sɩ o ja-ku kɛɣkɛɣ sɩ o di We taa mai daanɩ
tin.

⁷ O nan tiɣi wɛɛnu tintu maama daa nɩ mu,
yi o daari o ba o ji nabiinu.
O yi tintuɣɩ.

⁸ O na tu o ŋwi di nabiinɛ kuntu tin,
o deen tu o titi yi o se We ni o ba o ti.

Ku nan dai tɔɔni di tɔɔni,
ku yi ba pag-o tɔɔn-dagara baŋa nɩ mu ba gu.

⁹ Kuntu ŋwaanɩ mu We laan pe Zezi yuu tiini ku
zaɣɩ wɛɛni di zulɔ,
yi Di daari Di pa-o yiri dilɔ na dwe yira maama
tin.

¹⁰ Mu ku kuri maŋa wɔ ba,
yi balɔ maama na wɔ weyuu nɩ naa tɩga baŋa nɩ
naa tɩga kuri nɩ tin maɣɩ sɩ ba kuni doonɛ
ba zuli Zezi o yiri dim ŋwaanɩ.

¹¹ Ba maama wɔ ta di ba niɔ jaja nɩ,
Zezi Krisi mu yi ba Yuutu.
Kuntu wɔ pa o Ko We na zulɔ lanyiranɩ.

*Di na maɣɩ sɩ di pa pooni taa wɔ lɔgɔ baŋa nɩ
te tin*

¹² Kuntu ŋwaanɩ, a cilon-sonnu-ba, abam deen
na maɣɩ á se amɔ zaasim dim maŋa kalɔ amɔ
ya na wɔ á tee nɩ tin, á nan ta maɣɩ sɩ á se á
dwɛni lele kuntu a daa na tɛri abam tee nɩ di
tin. Taá kwari-na We lanyiranɩ di ya-sɩ, sɩ á
kwaanɩ á tɔɣɩ á pa vrim dilɔ á na ne tin ja kuri.

¹³ Beŋwaanɩ We mu yɛni Di tɔɣɩ abam bicara nɩ,
Di pa á beeri kɛnɛ yalɔ na wɔ poli Di wɔ, yi Di
pa á wanɩ-ya á ki. ¹⁴ Wonjo kulɔ maama á na lagu

á kɪ tɪn, sɪ á yɪ taá pʊʊna naa á magɪ kantɔɔ kʊ baŋa nɪ. ¹⁵ Kuntʊ mʊ á wú ta jɪɪ cɪga Wɛ tee nɪ, yɪ á jɪɪ wʊ-pɔŋɔ. Á wú ta yɪ Wɛ biə balʊ na ba jɪɪ wʊ-lɔŋɔ, yɪ á zʊʊrɪ nɔn-balwaaru tɪlʊ wʊbʊŋa na ba tɔɪ cwəŋə tɪn tɪtari nɪ. Á wú ta yɪ nɪ pooni á pa lʊɪ baŋa nɔɔna nɪ calɪcwɪ te, ¹⁶ dɪ á na ŋɔɔnɪ Wɛ taani dɪlʊ na pai ŋwɪa á brɪ nɔɔna tɪn. Á na kɪ kuntʊ doŋ, kʊʊ brɪ nɪ a na cɛ a tʊŋɪ Wɛ tɪtʊŋa yam abam ŋwaani te tɪn wʊ jɪɪ kafɛ, yɪ aá ta jɪɪ wʊpolo dɪ abam dɛ dɪm Zezi Krisi na wú joori o ba tɪn.

¹⁷ Abam na kɪ á wʊ-dɪdʊa á sɛ Zezi tɪn nyɪ dɪ á kwe wɔŋɔ mʊ á ma kaani Baŋa-Wɛ yɪ kʊ poli Dɪ wʊ. Amʊ na maŋɪ a lagɪ a ga a ŋwɪa mʊ dɪ, aá sɛ sɪ ka wəli abam kaanɪm dɪm nɪ Wɛ yɪgə nɪ. Dɪ kʊ dɪ, aá ta jɪɪ wʊpolo, yɪ abam dɪ wú wəli dɪ amʊ á taá jɪɪ wʊpolo. ¹⁸ Kuntʊ, kʊ maŋɪ sɪ abam dɪ ta jɪɪ wʊpolo lanyɪranɪ, sɪ amʊ dɪ wəli dɪ abam a kɪ wʊpolo.

Pooli lagɪ o tʊŋɪ Timoti dɪ Epafroditi Filipi tiina tee nɪ

¹⁹ Dɪbam Yuutu Zezi na sɛ, amʊ bʊŋɪ sɪ a tʊŋɪ Timoti sɪ o ba abam te lele. Kuntʊ, o na joori o ba amʊ te, oó pa-nɪ abam labaari sɪ a daa yɪ ta jɪɪ liə. ²⁰ Nɔɔn-nɔɔnʊ daa tərɪ amʊ tee nɪ, o na jɪɪ a wʊbʊŋa yam doŋ, sɪ o sɪnɪ o taa ye abam zənə ni nɪ, kʊ na dai Timoti yɪranɪ. ²¹ Balʊ maama na daari tɪn beeri ba tɪtɪ wəənu yɪranɪ mʊ, yɪ ba yɪgə tərə dɪ wəənu tɪlʊ na yɪ Zezi Krisi nyɪm tɪn. ²² Kʊ nan na yɪ Timoti, abam maŋɪ á ye o wʊ na tɔɪ cɪga te tɪn. O dɛɛn tɔɪ dɪ amʊ o tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəŋə kam, nɪnɛɛnɪ bu na tɔɪ dɪ

o ko o tɔŋɪ te tɪn. ²³ Kɔntɔ mɔ a buŋɪ sɪ a tɔŋ-o abam tee nɪ maŋa kalɔ a na wó lwarɪ ba na wó dɪ a taanɪ dɪm te tɪn. ²⁴ Amɔ nan jɪɣɪ tɪna dɪ dí Yuutu wɔm nɪ baá pɔrɪ-nɪ ba yaɣɪ lele, yɪ a laan ba abam te.

²⁵ Amɔ buŋɪ nɪ kɔ maŋɪ sɪ a tɔŋɪ dí ko-bu Epafroditi sɪ o joori o ba abam te. O tɔɣɪ dɪ amɔ yɪ dí tɔŋɪ Wɛ tɪtɔŋa, yɪ dí kwɛrɪ dí na cam ya baŋa nɪ. Wɔntɔ mɔ yɪ abam tɪntɔŋnɔ wɔlɔ á na li sɪ o ja zɛnɛ o ba o pa-nɪ a yaara yam wɔnɪ tɪn.

²⁶ Abam fra maa jɪɣ-o yɪ o lagɪ sɪ o daa na abam. O wɔ ya cɔɣɪ dɪ á na nɪ nɪ o ya ba jɪɣɪ yazurɛ tɪn. ²⁷ Kɔ yɪ cɪga mɔ nɪ o ya ba jɪɣɪ yazurɛ, yɪ o ga fɪn sɪ o tɪ. Wɛ nan duri o ŋwaŋa. Kɔ nan dai wɔntɔ yɪranɪ ŋwaŋa mɔ DI duri. Wɛ duri amɔ dɪ ŋwaŋa, dɪ DI na pɛ o wɛrɪ yɪ a wɔ daa wɔ cɔɣɪ zanzan tɪn. ²⁸ Kɔntɔ ŋwaanɪ mɔ a tiini a kwaanɪ a lagɪ sɪ o yɪ abam te lɪla, sɪ á taá jɪɣɪ wɔpɔlo dɪ á na wó joori á na-o tɪn, sɪ amɔ dɪ liɛ yam laan ti. ²⁹ O na tuɛ, sɪ á jeer-o lanyɪranɪ dɪ wɔpɔlo zanzan, o na yɪ dí ko-bu dí Yuutu Zezi ŋwaanɪ tɪn. Kɔ maŋɪ sɪ á taá zuli nɔɔna balɔ na nyɪ nɪnɛɛnɪ wɔntɔ te tɪn. ³⁰ Bɛŋwaanɪ o ya gɛ fɪn mɔ sɪ o tɪ Zezi Krisi tɪtɔŋa yam ŋwaanɪ. O dɛɛn lagɪ o ga o ŋwɪa dɪ o na lɛnɪ abam yuu nɪ sɪ o taa tɔŋɪ o wɛli-nɪ tɪn ŋwaanɪ mɔ.

3

Wɛ na wó pa n na cɪga DI tee nɪ te tɪn

¹ A ko-biɛ-ba, kulɔ na daari sɪ a ta a wɛli da tɪn, á taá jɪɣɪ wɔpɔlo dɪ á na ŋwɪ dɪ dí Yuutu wɔm tɪn. A na maŋɪ a pɔpɔnɪ kulɔ a ma brɪ

abam tɪn, kɔ ba camma sɪ a ta joori a brɪ-kɔ abam, sɪ kɔ wanɪ kɔ cɪ abam wo-lwaanɔ wɔnɪ. ² Fɔgɪ-na á cɪ á tɪtɪ dɪ kəm-balwaarɔ tiinə balɔ na kwaanɪ sɪ ba taa goni nɔɔna yɪra ba yagɪ tɪn. Bantɔ nyɪ dɪ kakuri mɔ. ³ Dɪbam nan mɔ yɪ balɔ na yɪ Wɛ nɔɔna cɪga cɪga, yɪ kɔ dai nɪ dɪ na goni dɪ bəkəri tɪn nɔɔnɪ, nɪ bantɔ na brɪ te tɪn. Dɪbam mai Wɛ Joro kɔm dam mɔ dɪ zuli Wɛ, yɪ dɪ jɪgɪ wɔpɔlo dɪ Zezi Krisi na kɪ kɔlɔ o pa dɪbam tɪn, yɪ dɪ bá tɪgɪ cullu tɪlɔ na brɪ nɪ nɔɔna yɪra gonim mɔ jɪgɪ kuri kɔ pa Wɛ tɪn. ⁴ Lɔgɔ banja cullu tɪm ya na jɪgɪ kuri, amɔ tɪtɪ ya wó wanɪ a tɪgɪ-tɪ. Nɔɔnɔ nan na bɔnɪ nɪ o jɪgɪ bɔra sɪ o tɪgɪ lɔgɔ banja cullu tɪm, amɔ ya jɪgɪ bɔra a dwe. ⁵ Amɔ dɛɛn na yɪ da nana tɪn, mɔ ba goninɪ nɪ dɪbam Zwifə cullu tɪm na brɪ te tɪn. A yɪ Yisrayelɪ tu mɔ, yɪ a nunɪ Benzamen dwi dɪm wɔnɪ. Amɔ sunɪ a yɪ Zwifu mɔ. Zwifə bam mɔ lɔgɪ-nɪ. Kɔ nan na yɪ Wɛ cullu tɪm tɔgɪm, amɔ dɛɛn wɔ Farizian tiinə kɔgɔ kɔm wɔnɪ mɔ. ⁶ Kɔ na yɪ Wɛ tɪtɔnɔ yam laɔa nɪ, amɔ dɛɛn kwaanɪ a tɔnɪ lanyɪranɪ dɪ a na bɛɛsɪ Zezi kɔgɔ kɔm nɔɔna bam te tɪn. Kɔ nan daa na yɪ Wɛ cullu tɪm sɛɛm, a dɛɛn sɛ-tɪ dɪ cɪga yɪ tusim tɔrə.

⁷ A dɛɛn paɪ wəənu tɪm kɔntɔ maama jɪgɪ kuri mɔ tɪ pa-nɪ. A laan nan bɔnɪ a lwarɪ nɪ tɪ yɪ kafɛ mɔ a yigə nɪ, dɪ a na sɛ Zezi Krisi tɪn nɔɔnɪ. ⁸ Kɔ sunɪ kɔ yɪ cɪga, wɔnɔ kɔlɔ maama a na jɪgɪ tɪn, a nii-kɔ nɪ kɔ yɪ kafɛ mɔ a yigə nɪ, a laan na lwarɪ Zezi Krisi wɔlɔ na yɪ a Yuutu tɪn nɔɔnɪ. Kɔntɔ tiini kɔ jɪgɪ kuri kɔ pa-nɪ kɔ dwe wɔnɔ maama. Wɔntɔ nɔɔnɪ mɔ a kwe wɔnɔ maama

a yagi daa ni. A nii ti maama ni weeru mu a yigə ni, si a want a se Zezi Kresi si a taa tog-o di a wu maama, si ku pa a taa yi o noonu. ⁹ Kuntu tin, amu wu na ciga We tee ni a na ki a wu-didua di Zezi Kresi tin nwaani, ku daa dai a titi titi na di a na tog We cullu tum tin nwaani. Ku nan yi We titi mu pai a jigi ciga di a na ki a wu-didua di Zezi tin nwaani. ¹⁰ Wono kulu amu na tiini a lagi tin yi si a lwar Zezi Kresi mu, si a kwari a lwar dam-foro kulu We na me Di bi-o Di pa o yagi tuntu tin, si a daari a tog a na o yaara yam don, si a taa nyi did-o o na se o ti nabiine nwaani tin. ¹¹ Kuntu tin, amu di jigi tuna si We wu pa a bi a yagi tuntu.

Di manji si di kwaani di vu yigə mu si di joni pɛɛri We tee ni

¹² Ku nan dai ni a manji a yi wənu tlu a na lagi si a yi tin. Ku nan dai ni a bicari fogi di kwe fasti yi lwarim daa tərə. Amu nan kwaani a jani mu a ve yigə, si a laan want a joni pɛɛri Zezi Kresi tee ni. Ku yi kuntu nwaani mu o joni-ni si a taa yi o noonu. ¹³ A ko-biə-ba, a ba buɲi ni a manji a yi si a joni pɛɛri dim. A nan na ki kulu tin, a yəni a li wənu tlu na manji ti ke tin mu a wubuna ni, yi a daari a kwaani si a vu a yi wənu tlu na wu a yigə ni tin. ¹⁴ Kuntu, amu kwaana si a yoori a duri a vu a yi kweelim je mu, si a joni pɛɛri dim We tee ni. Pɛɛri dim kuntu mu yi nwia kalu We na bəɲi-ni si a ba a joni Di soɲo ni Zezi Kresi nwaani tin.

¹⁵ Ku na yi dibam balu wubuna na bigi di We cwəɲə togum tin, ku manji si dibam maama se

ni amɔ na tagɪ te tin yi cɪga mu. Abam badaara wobuŋa nan na dai kuntu don, We wú pa á lwarɪ wono kulɔ na yi cɪga tin. ¹⁶ Di ku di, ku maŋɪ sɪ dí yɔɔri dí taá tɔɪ cwəŋə kalɔ dí na maŋɪ dí lwarɪ ni ka yi cɪga tin mu.

¹⁷ A ko-biə-ba, ku maŋɪ sɪ á taá lwəni amɔ na kɪ te tin mu, sɪ á fɔɪ á nii balɔ na tɔɪ cwə-laa nɪŋɛni dí na bri abam sɪ á taá tɔɪ te tin. ¹⁸ A lagɪ sɪ a joori a bri abam wəənu tɪɔ a na maŋɪ a ta di abam kuni zanzan tin mu. Ku maa paɪ a yi-na nuŋə di liə yalɔ a na jɪɪ abam ŋwaani tin. Ku yi ni nɔɔna zanzan mu wɔ abam wɔni ba tituŋa na bri ni ba culi Zezi Kriŋi tɔɔn-dagara kam mu. ¹⁹ Ba yəni ba lagɪ wəənu tɪɔ fra na jɪɪ-ba tin mu ku dwe We. Ba maa jɪɪ wɔpolo di kulɔ na yi ba cavura tin, yi lɔɪ baŋa woyɔɔrɔ wobuŋa jɪɪ-ba. Ba kweelim je ni We wú cɔɪ-ba mu. ²⁰ Ku nan na yi dɪbam, dí kugu je wɔ We-sɔŋɔ ni mu. Dɪbam cəɪi dí Yuutu Zezi Kriŋi sɪ o nuŋi dáani mu o ba. Wɔntɔ mu vri dɪbam lwarɪm wɔni. ²¹ O na tuə, o laan wú pa dɪbam lɔɪ baŋa yɪra yalɔ na bwəmmə tin ləni ya taa nyɪ di o titɪ yɪra yam te. Yantu yi We-sɔŋɔ nyɪm mu, yi ya jɪɪ paari-zulə. Oó ma o dam-fɔɔ kulɔ na paɪ o wai wono maama tin o ma kɪ kuntu.

4

Zezi kɔɔɔ kum nɔɔna na maŋɪ sɪ ba kɪ te tin

¹ A ko-biə-ba, a soe abam lanyɪrani yi á fra jɪɪ-nɪ. Abam paɪ a jɪɪ wɔpolo, yi á ta wú pa a yuu zəŋi We yigə ni. A cilon-sonnu-ba, kwaani-na á zɪɪ kəŋkəŋ dí Yuutu tɔɪm dɪm wɔni.

² A nan loori Evodi dɪ Sintisi lanyɪranɪ, sɪ á taá jɪgɪ wɔbɔɲ-dɪdwɪ á na sɛ dí Yuutu wɔm tɪn ɲwaanɪ. ³ A loori nmɔ dɪ, wɔlɔ na yɪ a doɲ tɪntɔɲnɔ cɪga cɪga tɪn, sɪ n zəni kaana bantɔ sɪ ba taa sɛ daanɪ, bɛɲwaanɪ ba dɛɛn tɔgɪ dɪ amɔ yɪ dí tiini dí tɔɲɪ dí tɔɔlɪ Wɛ kwər-ywəɲə kam, dɪ Klɪman dɪ balɔ maama na tɔgɪ dɪ amɔ ba tɔɲɪ tɪn. Wɛ maɲɪ Dɪ pɔpɔnɪ bantɔ yɪra Dɪ ɲwɪa tɔnɔ kɔm wɔnɪ.

⁴ Taá kɪ-na wɔpɔlo maɲa maama á na ɲwɪ dɪ dí Yuutu wɔm tɪn ɲwaanɪ. A ta lagɪ a joori a ta nɪ, á taá kɪ wɔpɔlo. ⁵ Pa-na nɔɔna maama lwarɪ á lanyɪranɪ wɔm nɪ nɪ, sɪ dí Yuutu wɔm maa bɪnɪ lele. ⁶ Yɪ zanɪ-na á taá liə dɪ kɔlɔkɔlɔ. Wɔɲo maama wɔnɪ sɪ á taá warɪ Wɛ, á brɪ-Dɪ kɔlɔ á na lagɪ tɪn sɪ Dɪ zəni abam, sɪ á kwəri á taá kɪ Dɪ le maɲa maama. ⁷ Kɔntɔ mɔ Wɛ wɔ pa á bɪcara taa zurə, sɪ kɔ dwəni nabiinə na wɔ wanɪ kɔlɔ ba lwarɪ tɪn. Kɔ maa pa kɔlɔkɔlɔ bá wanɪ kɔ cɔgɪ á bɪcara dɪ á wɔbɔɲa maama, abam na ɲwɪ dɪ Zezi Krisi tɪn ɲwaanɪ.

⁸ A ko-biə-ba, kɔlɔ a na lagɪ a ma a guri tɪn, á taá jɪgɪ wəənu tɪlɔ na lana yɪ tɪ maɲɪ dɪ zulə tɪn wɔbɔɲa:

kɔ na yɪ wɔɲo kɔlɔ maama na yɪ cɪga tɪn,
 naa wɔɲo kɔlɔ na jɪgɪ zulə tɪn,
 naa wɔɲo kɔlɔ na maɲɪ tɪn,
 naa wɔɲo kɔlɔ na ba jɪgɪ tusim tɪn,
 naa wɔɲo kɔlɔ na poli nɔɔna wɔrɔ tɪn,
 naa wɔɲo kɔlɔ na jɪgɪ tiə nɔɔna tee nɪ tɪn,
 sɪ á taá jɪgɪ-na wəənu tɪm kɔntɔ wɔbɔɲa.

⁹ Á taá kɪ-na wəənu tɪɓ amɓ na brɪ abam yɪ á sɛ-tɪ tɪn, kɓ na yɪ á na ni kɓɓ a na taga, yɪ á na kɓɓ a na kɪ tɪn. Á na sɪnɪ á kɪ kɓntɓ, Wɓ-zuru Tu Baŋa-We wó ta wɓ á tee nɪ.

Pooli kɪ Filipi tiinə bam le ba na zən-o tɪn ɲwaanɪ

¹⁰ A na ɲwɪ dɪ dí Yuutu Zezi tɪn, amɓ tiini a jɪgɪ wɓɓolo, beɲwaanɪ kɓ daanɪ zanzan yɪ abam daa wɓ guli a gulə sɪ á wəli-nɪ, yɪ lele kɓntɓ á laan zəni-nɪ. Kɓ nan dai nɪ abam ba jɪgɪ a wɓɓɓɲa mɓ ya, kɓ yɪ á wɓ nɛ cwəŋə mɓ sɪ á wəli-nɪ. ¹¹ A na tagɪ kɓntɓ doŋ tɪn, kɓ dai nɪ a na gɛ woŋo tɪn ɲwaanɪ. Woŋo maama wɓnɪ, amɓ mɪ sɪ a taa jɪgɪ wɓɓolo dɪ kɓɓ a na jɪgɪ tɪn. ¹² Yinigə na jɪgɪ-nɪ, amɓ ye a na wó ja a tɪtɪ te. A jɪjɪgɪrɓ nan na daga dɪ, a ta ye a na wó kɪ te. Woŋo maama wɓnɪ, amɓ ye a na wó kɪ te sɪ a taa jɪgɪ wɓɓolo. A na jɪgɪ a dɪ a wɓɓɓɲa naa kana na jɪgɪ-nɪ, a jɪjɪgɪrɓ na daga naa tɪ na muri, amɓ ta ye a na wó kɪ te sɪ a taa jɪgɪ wɓɓolo. ¹³ Amɓ wai wəənu tɪm kɓntɓ maama a kɪa, Zezi Kriisi na pa-nɪ dam tɪn ɲwaanɪ mɓ. ¹⁴ Dɪ kɓntɓ dɪ, á kɪ lanyɪranɪ dɪ á na zəni-nɪ a yaara yam wɓnɪ tɪn.

¹⁵ Abam Filipi tiinə tɪtɪ dɪ ye lanyɪranɪ nɪ, maŋa kalɓ a na puli a wɓra a tɔɔɪ We kwər-ywəŋə kam a brɪ abam yɪ a laan nuɲi Masɪɔvanɪ nɪ tɪn, kɓ yɪ abam yɪranɪ mɓ wəli-nɪ. Zezi kɔgɔ kɓdoŋ daa tərə kɓ dɪ na pɛ amɓ woŋo, kɓ na dai abam yɪranɪ. ¹⁶ A dɛɛn na wɓ Tesaloniki nɪ tɪn, abam tɓɲɪ a na lagɪ zənə yalɓ tɪn á pa-nɪ, yɪ kɓ dai kuni bɪɔwɪ yɪranɪ. ¹⁷ Kɓ nan dai nɪ amɓ lagɪ sɪ a taa jɔɲɪ abam pɛɛra yam má mɓ, kɓ yɪ nyɔɔrɪ

dɪɓ abam na wó na Wε tee nɪ ya ŋwaanɪ tɪn mu pɛ a jɪgɪ wɔpɔlɔ. ¹⁸ Amɔ jonɪ pɛɛra yalɔ maama abam na pɛ amɔ tɪn kɔ ja gaalɪ. A jonɪ pɛɛra yalɔ á na kɪ Epafroditi jɪŋa nɪ sɪ o ja ba o pa-nɪ tɪn, yɪ kɪɓkɪɓ daa wɔ muri-nɪ. Abam pɛɛra yam nyɪ dɪ wɔŋɔ kɪɓ á na mɛ á kaanɪ Baŋa-Wε yɪ kɔ lwɛm ywɛmmɛ tɪn mu. Wε nan jonɪ á kaanɪm dɪm dɪ wɔpɔlɔ. ¹⁹ Amɔ Tu Wε wó pa abam kɪɓ maama á na gɛ tɪn Zezi yɪrɪ ŋwaanɪ, Dɪ na jɪgɪ wo-laaru tɪɓ na tiini tɪ dagɪ yɪ tɪ jɪgɪ paari-zulɛ tɪn.

²⁰ Wε dɪɓ na yɪ dɪɓam Ko tɪn maŋɪ dɪ zulɛ mu maŋa maama. Amina.

²¹ Jɔɔnɪ-na Wε nɔɔna balɔ na ŋwɪ dɪ Zezi Kriɪ tɪn maama á pa-nɪ. Dɪ kɔ-biɛ balɔ na wɔ amɔ tee nɪ tɪn dɪ jɔɔnɪ abam. ²² Wε nɔɔna bam maama jɔɔnɪ abam, kɔ na fɔgɪ kɔ dwe dɪdɪ balɔ na zɔurɪ Rom Pa-faru wɔm sɔŋɔ nɪ tɪn.

²³ Dɪɓam Yuutu Zezi Kriɪ wó pa abam maama yu-yɔŋɔ.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9